

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นดังรายละเอียดที่กล่าวมาแล้วในบทที่ 3 พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้นมีความแตกต่างกันในสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนทั้งตามประเภท และตามภาคภูมิศาสตร์ของโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่ว่าจะเป็นสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนวิชาเลขคณิตหรือวิชาภาษาไทย ซึ่งถือว่าเป็นวิชาพื้นฐานที่สำคัญที่เด็กนักเรียนจะต้องนำไปใช้ในการศึกษาชั้นสูงต่อไป

จากการเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลดังกล่าวตามประเภทของโรงเรียน ปรากฏว่านักเรียนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษานั้น เป็นนักเรียนที่สามารถทำคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบได้สูงที่สุด รองลงมาคือนักเรียนโรงเรียนราษฎร์ สำหรับนักเรียนโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดแล้วกลับทำคะแนนเฉลี่ยได้ต่ำสุด และต่ำกว่านักเรียนโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาเกือบเท่าตัวทีเดียว ซึ่งอันนี้ยังไม่ได้นับรวมถึงนักเรียนในโรงเรียนเทศบาล ซึ่งถึงแม้ว่าจะทำคะแนนเฉลี่ยได้สูงกว่านักเรียนในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด แต่ก็ไม่มากนัก ซึ่งนับว่ายังมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำมาก

ในทำนองเดียวกัน จากการเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลดังกล่าวเดียวกันนี้ ความภาคภูมิศาสตร์ของโรงเรียน ปรากฏว่า นักเรียนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีสัมฤทธิ์ผลในการทำคะแนนเฉลี่ยได้ต่ำที่สุด ถัดขึ้นมาคือนักเรียนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนทางภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคกลาง โดยเฉพาะนักเรียนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนทางภาคใต้และภาคกลางนั้นมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากการทดสอบความแตกต่างเป็นคู่ ๆ โดยวิธีการของตันตัน และจากการวิจัยพบว่าเด็กนักเรียนซึ่งเรียนอยู่ในกรุงเทพมหานครนั้น เป็นนักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงสุด และสูงกว่านักเรียนทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำสุดแล้วถึงเท่าตัวทีเดียว

อันนี้เป็นเครื่องชี้หรือแสดงให้เห็นได้ว่า ประเทศไทยเรายังประสบกับปัญหาความเหลื่อมล้ำ ความแตกต่างกันทางด้านการศึกษามาก นับตั้งแต่ระดับประถมศึกษาตอนต้น ซึ่งที่จริงแล้ว

ควรจะมี ความหัดเทียมกัน เนื่องจาก เป็น ระดับพื้นฐานและ เป็นการศึกษาภาคบังคับ จากการศึกษาทั้งตามประเภทและตามภาคภูมิศาสตร์ของโรงเรียน เราพบความแตกต่างซึ่งแสดงให้เห็นถึงความไม่สามารถกระจายการศึกษาให้มีรูปแบบมาตรฐาน ความหัดเทียม ความเสมอภาคกันออกไป ซึ่งจากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นนี้จะทำให้ทางวงการศึกษาได้ตระหนักถึงผลสะท้อนทางการศึกษา ซึ่งให้ผลที่แตกต่างกันอย่างมากและควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน

ดังกล่าวมาแล้วในวัตถุประสงค์ของการวิจัยว่านอกจากจะศึกษาถึงความแตกต่างของสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนแล้ว ผู้วิจัยยังได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนกับตัวแปรสภาพแวดล้อมทางบ้านว่ามีตัวแปรอะไรบ้างที่มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในการวิเคราะห์เชิงสถิติ เพื่อศึกษานี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการในการเลือกสมการถดถอยที่ดีที่สุด ซึ่งตามวิธีการแล้วมีอยู่หลายวิธี แต่ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกใช้วิธีการถดถอยแบบเป็นขั้นตอน โดยในการวิจัยได้แยกวิเคราะห์ที่ออกตามประเภทและความภาคภูมิศาสตร์ของโรงเรียน สุดท้ายจึงสรุปรวมเป็นของนักเรียนทั้งประเทศ นอกจากนี้ยังได้แยกวิเคราะห์สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนออกเป็นรายวิชาคือ วิชาเลขคณิต วิชาภาษาไทยและวิชาเลขคณิตรวมกับวิชาภาษาไทย ซึ่งผลการวิเคราะห์โดยละเอียดนั้นได้แสดงไว้แล้วในบทที่ 4 แต่ในการสรุปผลขั้นสุดท้ายนั้น ผู้วิจัยจะพิจารณาสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนจากคะแนนวิชาเลขคณิตรวมกับวิชาภาษาไทยอย่างเดียว เนื่องจากโดยทั่วไปแล้วสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนผลการทดสอบของแต่ละวิชาย่อมน้อยกว่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของแต่ละวิชากับคะแนนวิชารวม โดยหลักการดังกล่าวนี้ผู้วิจัยจึงได้สรุปผลเป็นดังนี้คือ

1. พิจารณาตามประเภทของโรงเรียน เราจะแบ่งการสรุปผลตามประเภทของโรงเรียนออกเป็น

โรงเรียนราษฎร์ ตัวแปรสภาพแวดล้อมทางบ้านที่อิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนส่วนใหญ่จะเป็น เขตที่ตั้งของบ้าน ภาษาที่มารดาใช้พูดที่บ้าน ซึ่งตัวแปรนี้เราพบว่านักเรียนในโรงเรียนราษฎร์ส่วนใหญ่แล้ว จะมีบิดามารดาเป็นคนที่มีความเชื่อสายต่างค้ำ และนอกจากนี้แล้ว ระดับการศึกษาของบิดาก็มีส่วนในสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของบุตรตนเองด้วย

โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เป็นโรงเรียนที่เด็กนักเรียนมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงที่สุดในประเภทโรงเรียนทั้งหมด ตัวแปรสภาพแวดล้อมทางบ้านที่มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนส่วนใหญ่จะเป็นความสนใจเกี่ยวกับการอ่านหนังสือพิมพ์ ภาษาที่บิดาใช้พูดที่บ้าน และระดับการศึกษาของบิดา

โรงเรียนเทศบาล เป็นโรงเรียนที่เด็กนักเรียนมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนค่อนข้างต่ำ จากการวิจัยพบว่าตัวแปรสภาพแวดล้อมทางบ้านที่มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของเด็กนักเรียนนั้นมีอยู่เพียงตัว เดียวคือ เขตที่ตั้งของบ้าน และจากการศึกษาตัวแปรอื่นที่ไม่มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของเด็กนักเรียน หรือมีก็เป็นไปอย่างไร้มีนัยสำคัญทางสถิติ ได้ว่าเป็นเพราะเด็กนักเรียนในโรงเรียนเทศบาลนั้นมีสภาพแวดล้อมทางบ้านที่คล้ายคลึงกัน ไม่ว่าจะเป็นอาชีพของบิดา ภาษาที่ใช้พูดกันที่บ้าน ฯลฯ ซึ่งอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ไม่เกิดความแตกต่างในสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญก็ได้

โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นโรงเรียนที่เด็กนักเรียนมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำที่สุดในประเภทโรงเรียนทั้งหมด จากการวิจัยพบว่าอิทธิพลทางด้านสื่อสารมวลชน เช่น ความสนใจเกี่ยวกับการดูโทรทัศน์ การอ่านหนังสือพิมพ์ จะมีผลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของเด็กนักเรียนมาก นอกจากนี้แล้ว เขตที่ตั้งของบ้าน อาชีพของบิดา และภาษาที่บิดาใช้พูดที่บ้าน ก็มีผลเช่นกันในการช่วยอธิบายถึงสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน

2. พิจารณาตามภาคภูมิศาสตร์ของโรงเรียน เราจะแบ่งการสรุปผลตามภาคภูมิศาสตร์ออกเป็น

โรงเรียนในกรุงเทพมหานคร เด็กนักเรียนซึ่งเรียนอยู่ในกรุงเทพมหานครเป็นเด็กซึ่งมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงสุดเมื่อเปรียบเทียบกับเด็กนักเรียนตามภาคภูมิศาสตร์อื่นทั้งหมด จากการวิจัยพบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลหรือมีส่วนช่วยในการอธิบายถึงสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติคือ ตัวแปรความสนใจเกี่ยวกับการดูโทรทัศน์ ความสนใจเกี่ยวกับการอ่านหนังสือพิมพ์ และเขตที่ตั้งของบ้าน จะเห็นได้ว่ากรุงเทพมหานครเป็นถิ่นที่มีความเจริญสูงสุดในประเทศ เป็นศูนย์กลางของวิวัฒนาการใหม่ ๆ ดังนั้นการสื่อสารมวลชนจึง เป็นสิ่งที่ทำให้เด็กมีการตื่นตัวและพัฒนาการสิ่งใหม่ ๆ ได้ดีกว่าเด็กตามภาคภูมิศาสตร์อื่นซึ่งยังไม่ได้พัฒนาอย่างในกรุงเทพมหานคร

โรงเรียนในภาคกลาง เด็กนักเรียนซึ่งเรียนอยู่ทางภาคกลางเป็นเด็กซึ่งมีสัมฤทธิ์-
ผลทางการเรียนต่ำกว่าเด็กนักเรียนในกรุงเทพมหานคร แต่จะสูงกว่าเด็กนักเรียนจากภาคภูมิศาสตร์
อื่น จากการวิจัยพบว่าตัวแปรความสนใจเกี่ยวกับการอ่านหนังสือพิมพ์ เขตที่ตั้งของบ้าน และอาชีพ
ของบิดา จะมีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียน และเราจะสังเกตเห็นว่าลักษณะของ
ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อเด็กนักเรียนในภาคกลางนี้จะมีลักษณะคล้ายคลึงกับเด็กนักเรียนในกรุงเทพฯ-
นคร ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากอยู่ในภาคภูมิศาสตร์และลักษณะสภาพเหมือนกัน เพียงแต่ในการวิจัย
ครั้งนี้ เราแยกกรุงเทพมหานครออกมาต่างหากเนื่องจากเป็นจุดที่มีลักษณะเฉพาะตัวที่สำคัญ

โรงเรียนในภาคเหนือ เป็นโรงเรียนที่เด็กนักเรียนมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนไม่
ค่อยดีนัก แต่ก็ยังดีกว่าโรงเรียนทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำสุด จากการ
ศึกษาพบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนคือความสนใจเกี่ยวกับการดูโทร-
ทัศน์ เขตที่ตั้งของบ้าน อาชีพของบิดา การช่วยทำการบ้าน และจำนวนหนังสือวารสารที่มี จะสังเกตเห็น
เห็นได้ว่าตัวแปรซึ่งช่วยในการอธิบายสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของเด็กนักเรียนทางภาคเหนือนั้นมี
หลายตัวออกไป ทั้งนี้อาจจะมีสาเหตุเนื่องมาจากว่าภาคเหนือมีพื้นที่ที่กว้างขวางมาก และมีความ
แตกต่างกันทางวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี จึงทำให้ความเป็นอยู่ไม่เหมือนกันซึ่งอาจรวม
ทั้งภาษาพูดด้วย

โรงเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เด็กนักเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
เป็นเด็กนักเรียนซึ่งมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับนักเรียนในภาคภูมิศาสตร์อื่น ๆ
โดยมีสัมฤทธิ์ผลต่ำกว่าเด็กนักเรียนในกรุงเทพมหานครถึงเท่าตัวทีเดียว ซึ่งเป็นสิ่งที่น่าห่วงเนื่องจาก
เด็กนักเรียนในโรงเรียนทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือนั้นมีเป็นจำนวนมาก และถ้าหากทางรัฐบาล
ยังไม่รีบหาทางแก้ไขก็จะทำให้มีปัญหาต่อการพัฒนาประเทศในภายหน้า จากการวิจัยพบว่าตัวแปรที่
มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียน คืออาชีพของบิดา ความสนใจเกี่ยวกับการดูโทรทัศน์
เขตที่ตั้งของบ้าน ความสนใจเกี่ยวกับการอ่านหนังสือพิมพ์ และภาษาที่บิดาใช้พูดที่บ้าน ควรที่รัฐจะ
ได้รับเร่งทำการส่งเสริมอาชีพทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้มีความเจริญกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้
แม้ว่าประชาชนจะมีอาชีพทางเกษตรกรรม แต่ถ้าจะได้ทำอย่างถูกต้องและถูกหลักวิชาการแล้ว ก็
จะทำให้ได้ผลผลิตที่สูงกว่านี้ และจะทำให้ประชาชนเห็นถึงความสำคัญของการศึกษา และนำมาส่งเสริม

บุตรหลานของคุณต่อไป นอกจากนี้แล้วความเจริญทางด้านสื่อสารมวลชนก็มีส่วนช่วยในการที่จะส่งเสริมสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนไม่น้อยเช่นกัน

โรงเรียนในภาคใต้ ถึงแม้ว่านักเรียนในโรงเรียนทางภาคใต้จะมีความห่างไกลจากกรุงเทพมหานครมาก แต่ก็นับได้ว่าเด็กนักเรียนทางภาคใต้นี้ประสบกับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนได้ดีพอสมควร โดยมีสัมฤทธิ์ผลรองจากนักเรียนทางภาคกลาง และพบว่าตัวแปรที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของเด็กนักเรียนคือตัวแปรที่ตั้งของบ้าน ความสนใจเกี่ยวกับการอ่านหนังสือพิมพ์ จำนวนหนังสือวารสารที่มี และการศึกษาของเด็กที่มีอายุมากกว่า ซึ่งจากตัวแปรเหล่านี้เราพบว่าตัวแปรการศึกษาของเด็กที่มีอายุมากกว่าจะเป็นตัวแปรที่ปรากฏอยู่ในภาคใต้นี้เพียงภาคเดียว และเป็นตัวแปรที่ช่วยสนับสนุนให้เด็กนักเรียนมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนมากขึ้น โดยเฉพาะถ้าหากตัวแปรนี้มีค่าสูงมากเท่าใด ก็จะมียิ่งทำให้เด็กนักเรียนมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงมากเท่านั้น ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองทางบ้านของเด็กนักเรียนทางภาคใต้ ได้พยายามส่งเสริมให้บุตรหลานของตนได้รับการศึกษาสูง

3. พิจารณาจากนักเรียนตัวอย่างทั่วประเทศ จากที่ได้สรุปมาแล้วข้างต้นนั้น เราได้แยกการพิจารณาออกตามประเภทของโรงเรียน และพิจารณาออกตามภาคภูมิศาสตร์ของโรงเรียน ถึงตอนนี้เราจะได้นำเอาเด็กนักเรียนซึ่งถูกเลือกเป็นตัวอย่างจากทุกประเภทและทุกภาคภูมิศาสตร์ทั่วประเทศมาพิจารณารวมกัน เพื่อสรุปผลรวมทั่วประเทศ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเด็กนักเรียนทั่วประเทศนั้นมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนแตกต่างกัน และจากการทำการวิเคราะห์เพื่อหารูปแบบของสมการถดถอยพบว่า ตัวแปรสภาพแวดล้อมทางบ้านที่สำคัญและมีผลช่วยในการอธิบายถึงสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของเด็กนักเรียนคือ ความสนใจเกี่ยวกับการดูโทรทัศน์ เขตที่ตั้งของบ้าน ความสนใจเกี่ยวกับการอ่านหนังสือพิมพ์ อาชีพของบิดา และภาษาที่บิดาใช้พูดที่บ้าน ซึ่งจากตัวแปรดังกล่าวแล้วข้างต้นนี้เราอาจจะกล่าวได้ว่าการสื่อสารมวลชน เช่นการดูโทรทัศน์ การอ่านหนังสือพิมพ์นั้น มีความสำคัญอย่างมากในการที่จะช่วยเพิ่มสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนแก่เด็กนักเรียน ดังนั้น รัฐบาลหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในวงการศึกษาควรอย่างยิ่งที่จะช่วยส่งเสริมเพิ่มประสิทธิภาพแก่การที่จะให้วงการนี้ออกสู่สายตาประชาชน ควรจะจัดให้มีสาระ คุณประโยชน์ เพื่อที่บิดามารดาของเด็กจะได้นำไปถ่ายทอดชี้แนะในสิ่งที่ถูกต้อง นอกจากตัวแปรด้านนี้แล้วก็ยังมี อาชีพของบิดา ซึ่งจากการวิจัยพบว่าเด็กนักเรียนซึ่งมี

บิดาประกอบอาชีพเกษตรกรรม อาชีพบริการ จะมีผลทำให้สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของเด็กนักเรียน คนนั้นต่ำกว่าเด็กนักเรียนซึ่งมีบิดาประกอบอาชีพราชการหรืออาชีพส่วนตัว ซึ่งอันนี้เป็นสิ่งที่รัฐบาล ควรคำนึงถึงและให้มีความสนใจในการที่จะช่วยส่งเสริมติดตามให้อาชีพแต่ละอาชีพมีความสำคัญเท่าเทียมกันไม่เกิดความเหลื่อมล้ำกันมาก จากการสังเกตเราจะเห็นได้ว่าผู้ที่ประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมนั้น ส่วนใหญ่จะมีการศึกษาน้อยหรือบางคนอาจจะไม่ได้รับการศึกษาตามโรงเรียนเลย และประกอบอาชีพนี้ไปตามบรรพบุรุษ อาจจะประสบความสำเร็จบ้าง ไม่ประสบความสำเร็จบ้าง ตามแต่โอกาส และตลอดเวลาที่ผ่านมาถือว่าความชำนาญ ประสบการณ์ในการทำอาชีพนี้ ซึ่งถ้าหากว่ารัฐบาลจะได้ค่อย ๆ เข้าไปช่วยเหลือ แนะนำ ให้ความรู้แล้ว ย่อมที่จะเกิดผลดีและทำให้ผู้ประกอบอาชีพนี้ เล็งเห็นถึงความสำคัญ ประโยชน์ของการศึกษา หันมาเอาใจใส่มากขึ้น และท้ายสุดก็จะไปช่วยกระตุ้น สนับสนุนบุตรหลานของตนให้ได้รับการศึกษามากขึ้น ในอนาคตเราก็จะมีผู้ที่ได้รับการศึกษามากขึ้น สำหรับตัวแปรสภาพแวดล้อมทางบ้านอื่น ๆ เช่น เขตที่ตั้งของบ้านของเด็กนักเรียนนั้น ก็ควรที่รัฐบาล จะพัฒนาสร้าง ความเจริญในแต่ละหมู่บ้าน อำเภอ ให้ทัดเทียมกัน มีความก้าวหน้าเพิ่มมากขึ้น อีกไม่นานนักเรียนในประเทศเราก็จะได้รับการศึกษาโดยทั่วถึง และไม่เกิดความเหลื่อมล้ำกันมากเช่นในปัจจุบัน เมื่อเราสามารถที่จะแก้ตั้งแต่ระดับต้นคือระดับประถมศึกษาได้แล้ว ระดับต่อไปคือระดับมัธยมศึกษา ก็จะง่ายและสะดวกยิ่งขึ้น อันเป็นผลเนื่องมาจากเรามีการปฏิรูปพื้นฐานที่ดี

ปัญหาและข้อ เสนอแนะในการนำผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ไปใช้

จากการสรุปผลการวิจัยทั้งหมดดังกล่าวมาแล้วข้างต้น ยังมีปัญหา ความจำกัด ข้อคิด และสิ่งที่ควรแก้ไขอีกหลายอย่างที่ควรนำมาพิจารณาคือ ในการทดสอบสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน ของนักเรียนนั้น คณะผู้ดำเนินการวิจัยได้แบ่งการทดสอบออกเป็น 2 ครั้ง ครั้งแรกในตอนต้นปีการศึกษา และครั้งหลังในตอนปลายปีการศึกษาเดียวกัน โดยใช้ตัวอย่างชุดเดิม จุดประสงค์ เดิมที่ให้มีการวัดผลครั้งแรกนั้นก็เพื่อที่จะศึกษาดูว่าพื้นฐาน เดิมของนักเรียนแตกต่างกันอย่างไร เพราะคิดว่าถ้าไม่มีการทดสอบในตอนต้นปีการศึกษาให้รู้ว่าแตกต่างกันอย่างไรแล้ว การไปสรุปผลการสอบปลายปีอย่าง เดียว จะทำให้มีปัญหาและโต้เถียงได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่ลุ่มขึ้นมา นั้นไม่เสมอภาคกัน ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเพียงคะแนนผลการทดสอบในครั้งที่ 2 มาใช้เท่านั้น ซึ่งที่จริงแล้ว

ก่อนนำมาใช้นั้นควรที่จะนำเอาคะแนนผลการทดสอบในครั้งที่ 1 มาปรับแก้เสียก่อน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (Analysis of covariance) เพราะจะทำให้ได้ข้อมูลที่เหมาะสมมากขึ้นกว่าเดิม

นอกจากนี้ในการวิเคราะห์เพื่อที่จะศึกษาว่าตัวแปรสภาพแวดล้อมทางบ้าน อะไรบ้างที่มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ผลที่ได้ออกมาคือค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงซ้อนให้ค่าซึ่งค่อนข้างต่ำ ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากตัวแปรซึ่งผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์นั้นยังไม่สมบูรณ์หรือไม่ตรงเป้าหมายนัก ควรจะมีตัวแปรอื่น ๆ เกี่ยวกับสภาพทางครอบครัว เช่นสภาพบ้านที่อยู่อาศัยว่าเป็นของตนเอง หรือเช่า หรืออาศัยบุคคลอื่นอยู่ รายได้ของครอบครัว ฯลฯ และอื่น ๆ อีกมากที่ควรนำมาพิจารณา และสิ่งที่สำคัญคือการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพนั้นส่วนใหญ่จะทำให้เกิดปัญหา แนวทางที่ควรปฏิบัตินั้นควรที่จะใช้ เป็น Dummy Variable มากกว่าที่ผู้วิจัยได้ปฏิบัติไป และในการปฏิบัติจริง ควรที่จะได้มีการพิจารณาปัญหาเกี่ยวกับ Multicollinearity พร้อมกันไปด้วย

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้แสดงแต่เพียงแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลที่อาจจะเป็นไปได้ แต่ถ้าจะกล่าวถึงการสรุปผลเกี่ยวกับเนื้อหาจริง ๆ นั้น ยังมีข้อบกพร่องอยู่อีก เพราะแม้แต่วิธีที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่แสดงไปแล้วนั้น ก็ได้เป็นวิธีการวิเคราะห์วิธีเดียวที่เหมาะสม อาจจะยังมีวิธีอื่นอีกที่ยังใช้ได้ เช่นการใช้ Factor Analysis เป็นต้น ซึ่งควรที่จะได้มีการศึกษาดูต่อไป และสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งที่ควรนำมาพิจารณาคือการที่ผู้วิจัยได้นำเอาตัวแปรเกี่ยวกับองค์ประกอบทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมทางบ้านมาศึกษาแต่เพียงด้านเดียว โดยมีตัวนำเอาองค์ประกอบอีก 3 ประการ ซึ่งได้แสดงไว้แต่แรกดังกล่าวมาแล้วในบทนำมาพิจารณา ผลจากการวิจัยที่ได้ออกมาชี้ให้เห็นได้ว่า องค์ประกอบที่นำมาพิจารณานั้นมิได้มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนมากนัก ทำให้เกิดความยากแก่การวิเคราะห์ข้อเท็จจริง และทำให้หาข้อยุติได้ยากกว่าตัวแปรตัวอื่นหรือองค์ประกอบอื่น ซึ่งผู้วิจัยมิได้นำมาพิจารณานั้นจะอธิบายถึงสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนได้มากกว่าตัวแปรที่ได้พิจารณาไปแล้วหรือไม่

ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาต่อ

การพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการปกครอง นั้น สิ่งสำคัญที่จะต้องพิจารณาเป็นอันดับแรกคือ การวางรากฐานทางการศึกษาที่ดีให้แก่ประชาชน

เพราะการศึกษาเป็นสิ่งที่จะนำไปสู่การมีความรู้ ความเข้าใจและความสามารถในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ดังนั้น เราจะสังเกตเห็นได้ว่า ทุก ๆ ประเทศได้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาภาคบังคับเอาไว้ ประเทศไทยเราเองก็เช่นกัน แต่ถ้าหากเราจะมุ่งจัดการศึกษาเพียงแต่ให้คนส่วนใหญ่นั้นอ่านออกเขียนได้ก็จะเป็นกำลังในความก้าวหน้าส่วนบุคคลและแม้ในการพัฒนาประเทศโดยรวม ในขณะที่เดียวกันถ้าหากเราจะมุ่งส่งเสริมให้ทุกคนเรียนในระดับสูงมาก ๆ เช่นในระดับอุดมศึกษาก็ย่อมที่จะทำไม่ได้เช่นกัน ทั้งนี้เนื่องจากสาเหตุหลาย ๆ ประการ เช่น กำลังสมองของผู้เรียนเอง กำลังทรัพย์ กำลังที่รัฐบาลจะต้องสนับสนุน ฯลฯ ท้ายสุดคือการศึกษาที่ประเทศไม่สามารถให้ตำแหน่งงานที่สมควรหรือเหมาะสมแก่ผู้จบการศึกษาในระดับนี้ได้ทั้งหมด การศึกษาในระดับมัธยมศึกษาจัดได้ว่าเป็นกำลังคนระดับกลางที่มีประสิทธิภาพและเป็นกำลังสำคัญของชาติในการแก้ปัญหาการขาดแคลนด้านต่าง ๆ ซึ่งนับว่าเป็นสิ่งที่สำคัญมาก แต่ในการติดตามผลตามแผนพัฒนาการศึกษาพบว่า ความสูญเสียทางการศึกษาในระดับนี้มีมาก อันเนื่องมาจากเด็กออกกลางคันและการสอบตกซ้ำชั้น ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากสาเหตุต่าง ๆ กัน ผู้วิจัยจึงมีความคิดเห็นว่าที่เราจะได้ศึกษาถึงองค์ประกอบที่จะมีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นมัธยม เพื่อหาแนวทางให้การใช้ทรัพยากรของชาติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพประโยชน์สูงสุด และผลิตกำลังคนที่มีประสิทธิภาพและสมรรถภาพสูงสุดเช่นกัน เพื่อเป็นกำลังในการพัฒนาประเทศ

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย